

signum de ordinis dicti hospitalis et intus ad signum de Belloloco quod est nebularum de argento cum campo virmilio. Item unum pectorale et unum sinyel et unum par de singulis et sexdecim trahugueros de corio virido cayrellatas cum duobus cayrellis de sarico et sexdecim corqueo (?) sive cordons de sirico croceo et duos strepos egalors (?) deauratos cum bonis gombals quadratis» quals coses les pintarà per preu de 120 sous, dels que en fa rebut de 50. — (Arxiu Cat. Manual I de Bernat de Vilarubia.)

Arnau de Terrassa y Martí, pintors. — 1295 (juliol, 14)

A. de Terracie pictor, ciutadà de Barcelona confessa y regoneix a Martí, pictori, y a Guillèm Llobet, seller, ciutadans de Barcelona, que a prechs d'ell y de manament seu se constituirèn aquests darrers fiadors de Jaume Vendrell y de sa muller Bonadona, respecte de lo que dit Arnau prometé, llohà y confirmà a favor de Francesch y María, fills seus impúbers y de Romeua sa muller, difunta. — (Item, Manual I de Bernat de Vilarubia.)

Ramón Ferriol, pintor. — 1297

Firma lo testament de Berenguer Oromir. — (Item. Testaments de la Pia Almoina, Arm. 2, n.º 8.)

(Continuarà)

JOSEPH MAS, Pbre.

NOTA A LA FUNDACIÓ DEL MONASTIR DE MUR

L'acta de consagració del Monastir de Mur, del any 1069, publicada en lo número anterior d'aquest *Boletín* acaba ab la firma estranya d'*Arnallus judex prenotavid et me subscripxit*, com ens ha advertit Mr. Prou, professor de l'*Ecole Nationale de Chartes*, de París y no en la forma que haviem llegit nosaltres «*Arnallus judex pre o po tabib ime sub scripxit*», per no haver entés bé les dues lletres gregues que expressen lo *no* en la paraula *prenotavid* ni la nota tironiana d'*et* que segueix a dita paraula.

Sota d'aquesta firma d'*Arnallus* hi ha en lo pergami original, segons pot veurens per la reproducció en fotografiat que en donarem en dit número anterior (plana 119), una ratlla de lletres gregues que no continuarem en la transcripció del interessant document. Devem a la bondat de Mr. Omont, actual president de l'*Académie des Inscriptions*

et Belles Lettres, de París y al citat Mr. Prou, membre de la metixa, la lectura o transcripció d'aquestes paraules que són la suscripció o firma del bisbe Guillèm qui consagrà la iglesia del monestir. La firma està en llatí, però escrita ab caràcters grechs y diu: Episcopos Goulelmos consecravid.

☒ ΕΙΗΣ ΚΩΝΙΟC ΓΟΥΑΛΑΗΑΜΟC ΚΩΝ ΣΗΚΠΑΒΥΔ

Observen Mrs. Omont y Prou que no's veu en l'original la primera E y que probablement està formada de la combinació de II ab la creu; que la *a v* de *consecravid* estan representades per un estrany signe o combinació y què la terminació d'aquesta paraula en *id* en lloc de *it* no és única en lo document, puix també la trovàm més amunt en Arnallus *judex prenotavid*. Ademés, la K O del comensament de *consecravid* sembla que està formada per la unió de KY y axis devèm potser transcriure *kunsecravid*.

A França tenen tota una serie de documents del segle X^e, de la Turena, principalment del arquebisbe Theotolon de Tours, ab paraules llatines escrites en caràcters grechs, com en la nostra curiosa acta de la fundació de Mur. Pot consultarse sobre aquesta raresa paleogràfica los treballs de Mrs. Salmon y Grandmaison, publicats en la *Bibliothèque de l'Ecole des Chartes*, volums VI y XLVI.

Profitàm la inserció d'aquesta nota aclaratoria del nostre anterior article per donar a conèixer una altra curiositat del arxiu de Mur. Es la capsalera de la escriptura de donació que atorgà'l Comte Pere de Pallars, fill dels Comtes Ramon y Valencia, en 1101 a favor del Monestir de Mur, capsalera que ofereix caràcter literari y sembla una ostentació vanitosa de la retòrica d'algún dels religiosos d'aquella casa, lo meteix què la escriptura del propri personatge publicada en *Marca Hispànica*, apèndix 324. Es de la tenor següent:

«Mater fidelium Regina Christi Jesu sponsa, sancta videlicet Ecclesia toto orbe diffusa, que natos ad mortem regenerat ad salutem parvulos lacte gratie nutrit, fortes pane vite saciat, egros atque débiles medicina medela sanat, ab omnibus hominibus predicanda, laudanda, atque veneranda est; maximeque ab his quos fontis baptismate et spiritus sancti gratia in filios adquisivit. Que si quidem cum tot regenerationis gratia per universum mundum habeat filios, alias ad debellandam exterarum fortitudinem Nationum Principes, atque satellites constituit, alias etiam ad virtualem corporee necessitatis agendum laborem Agricolas disponivit, alias vero altioris et humilioris, melioris et fortioris, acrioris et dulcioris vite ad predicandum incredulos, ad erudiendum indoctos, ad conservandum et regendum nobiles et fortes, ad vocandum et revocandum penitentie peccatores ante omnes et super omnes Episcopos, Presbiteros, Diachones, Subdiachones, accolitos, exorcistas, lectores, atque hostiarios in domo Domini eligendo ordina-

vit ut legem Domini ceteris altius observantes evangelica verba profundius perscrutantes, oracioni sepius vacantes, karitati devocius servientes, mundo levius renuntiantes, eternam gloriam avidius cupientes, iuxta canones religiosius viventes Ministri Domini, et sors eius electa procul dubio vocarentur. His vniuersis Ego Petrus Comes Palaiensis ab infantia cepisse auditis Ecclesie Kastri Muri in honore Alme Marie Genitricis Dei Apostolorumque Principis Beati Petri et Sancti Prothomartiris Stephani consecrate, cum concilio genitrix mee Domina Valentia Comitis, fratrumque meorum Arnalli atque Bernardi voluntate, in presentia meorum nobilium virorum, quicquid ei ex precepto Genitoris mei Domni Comitis Raimundi dimissum fuerit, quicquid post eius obitum ego, vel genitrix mea, vel Fratres mei dedissemus, quicquid usque modo illi colatum fit vel donaturum, in futurem fuerit, omnes pariter concedimus, atque bono animo per hanc scripturam fideliter condotamus. Dei ergo omnipotentis, eiusque Genitricis Virginis Marie honore, nec non etiam Beatissimi Petri Apostolorum Principis reverentia, cui predictam Ecclesiam ad alodium conscripsimus, et pro anima Genitoris nostri Raimundi, et pro redemptione nostrorum peccaminum, quartam partem Parrochie Muri eidem ecclesie concedimus, simul etiam ipsas nostras condaminas iuxta fluvium Nogera ad ipsam Venedam de Guardia et unum hominem in ipsa Villa de Guardia, cum Decimo, omnique suo servitio.»

Està datada axí: Actum est hoc Dominice incarnationis anno MC: Era MCXXXVIII, indictione VIII, XIII kalendas marcii. Berengarius sepedite Ecclesie indignus servus in prefato tempore universa hec scripsi rogatus.

En l'arxiu de Mur hi ha un altra escriptura ab quasi igual capsella que la citada del apèndix de *Marca Hispànica*; emperò, les coses donades o concedides al monestir són diferents y en la inèdita hi ha data que reduïm al any 1112 istil modern. Diu axí: Actum est hoc anno Dominice incarnationis MCXI, sexto kalendas marcii. Ego Petrus comes qui hanc scripturam laudo et confirmo et mea manu cartam istam corroboro... Es escrita per lo meteix Berenguer que féu la del any 1101. En una y altra se diu que'l Comte Ramon de Pallars, lo fundador del monestir, fóu soterrat en lo fossar d'aquella casa y axò desfà la tradició local de que havia estat sepultat dintre del temple, en l'absis, hon se veu encare un sarcòfag ab despulles, y comproba que allí com per tot arreu, en la XI^a centuria la disciplina ecclesiàstica no permetia les inhumacions sinó fora de la iglesia, en la galilea o en lo fossar.

J. MIRET Y SANS